

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

РЈЕШЕЊЕ

**по Захтјеву привредног субјекта „MOZZART“ д.о.о. Бања Лука против Министарства
финансија Републике Српске**

**Сарајево,
мај, 2021. године**

Број: УП-02-26-3-024-43/20
Сарајево, 31.05.2021. године

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е) и члана 42. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 48/05, 76/07 и 80/09), члана 105. Закона о управном поступку („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), у поступку покренутом по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта „*MOZZART*“ д.о.о. Бања Лука, ул. Булевар Српске војске број 17, 78 000 Бања Лука, заступаног по Заједничкој адвокатској канцеларији др. Алмин Даутбеговић и Санела Даутбеговић, против Министарства финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука, ради утврђивања постојања забрањеног споразума у смислу члана 4. став (1) тачка а) и б) Закона о конкуренцији, на 88. (осамдесетосмој) сједници одржаној дана 31.05.2021. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да Министарство финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука, доношењем одредбе члана 8. став (3) тачка 1) Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 45/20 и 80/20) спрјечава, ограничава и нарушава конкуренцију на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, на подручју Републике Српске у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, што представља забрањени споразум.
2. Утврђује се да Министарство финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука, доношењем одредбе члана 8. став (10) Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 45/20 и 80/20) спрјечава, ограничава и нарушава конкуренцију на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, на подручју Републике Српске у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, што представља забрањени споразум.
3. Утврђује се да Министарство финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука, доношењем одредбе члана 12. Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 45/20 и 80/20) спрјечава, ограничава и нарушава конкуренцију на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, на подручју Републике Српске у смислу члана 4. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији, што представља забрањени споразум.
4. Није утврђено да је Министарство финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука, доношењем одредбе члана 8. став (1) Правилника о техничким

карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20 и 80/20) спрјечава, ограничава и нарушава конкуренцију на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, на подручју Републике Српске у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији.

5. Није утврђено да је Министарство финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука, доношењем одредбе члана 9. став (2) Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20 и 80/20) спрјечава, ограничава и нарушава конкуренцију на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, на подручју Републике Српске у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији.
6. Одбија се приједлог за доношење рјешења о привременој мјери, поднесен од привредног субјекта „МОZZART" д.о.о. Бања Лука, ул. Булевар Српске војске број 17, 78 000 Бања Лука као неоснован.
7. Одредбе Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20 и 80/20), из тачке 1., 2. и 3. диспозитива овог Рјешења су ништавне (*ex lege*), у смислу члана 4. став (2) Закона о конкуренцији.
8. Изриче се новчана казна Министарству финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука у висини од 15.000,00 (петнаестхиљада) КМ, због повреде одредби члана 4. став (1) тачка а) и б) Закона о конкуренцији, у складу са чланом 48. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији, коју је дужно платити у року од 8 дана од пријема овог Рјешења.
9. У случају да се изречена новчана казна не уплати у наведеном року, иста ће се наплатити присилним путем, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.
10. Обавезује се Министарство финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука да, привредном субјекту „МОZZART" д.о.о. Бања Лука, ул. Булевар Српске војске број 17, 78 000 Бања Лука исплати износ од 2.360,13 КМ (двиехиљадестозездесет и 13/100 конвертибилних марака) КМ на име трошкова поступка у року од 8 (осам) дана од пријема овог Рјешења.
11. Обавезује се „МОZZART" д.о.о. Бања Лука, ул. Булевар Српске војске број 17, 78 000 Бања Лука да плати административну таксу на рјешење, у износу од 1.500,00 КМ, у корист Буцета институција Босне и Херцеговине
12. Ово Рјешење ће бити објављено у „Службеном гласнику Босне и Херцеговине“, службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет) је дана 30.07.2020. године, под бројем: УП-02-26-3-024-1/20, запримио Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев) привредног субјекта „МОZZART" д.о.о. Бања Лука, ул. Булевар Српске војске број 17, 78 000 Бања Лука, којег заступа Заједничка адвокатска канцеларија др. Алмин Даутбеговић и Санела Даутбеговић, ул. Црквице 54 А-2, 72 000 Зеница (у даљем тексту:

Подносилац захтјева или Моззарт) против Министарства финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука (у даљем тексту: Министарство или Противна страна), ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачке а) и б) Закона о конкуренцији („Службени гласник Босне и Херцеговине”, број 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон).

Конкуренијски савјет је дана 31.08.2020. године упутио допис број: УП-02-26-3-024-2/20 у којем је затражио да Подносилац захтјева уплати административну таксу на Захтјев.

Након што је Подносилац захтјева доставио доказ о уплати административне таксе, Конкуренијски савјет је издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона, актом број: УП-02-26-3-024-4 /20 дана 23.09.2020. године

На основу достављене документације, Конкуренијски савјет је оцијенио да није могуће без проведеног поступка утврдити постојање повреде Закона на које Подносилац захтјева указује, те је донио Закључак о покретању поступка дана 23.09.2020. године, под бројем: УП-02-26-3-024-6/20 (у даљем тексту: Закључак).

У складу са релевантним одредбама Закона, Конкуренијски савјет је доставио Закључак, пуномоћнику Подносиоца захтјева, Заједничкој адвокатској канцеларији др. Алмин Даутбеговић и Санела Даутбеговић дана 28.09.2020. године, актом број: УП-02-26-3-024-10/20. Конкуренијски савјет је у складу са чланом 33. став (1) Закона, доставио Закључак и Захтјев Министарству, дана 28.09.2020. године актом број: УП-02-26-3-024-11/20.

Конкуренијски савјет је на 84. (осамдесетчетвртој) сједници одржаној дана 12.03.2021. године, донио Закључак о продужењу рока за доношење рјешења број: УП-02-26-3-024-24/20, који је достављен Подносиоцу захтјева и Противној страни.

1. Странке у поступку

Странке у поступку су привредни субјекат „*MOZZART*“ д.о.о. Бања Лука, ул. Булевар Српске војске број 17, 78 000 Бања Лука и Министарство финансија Републике Српске, Трг Републике Српске 1, 78 000 Бања Лука.

1.1. Привредни субјекат „*MOZZART*“ д.о.о. Бања Лука-Подносилац захтјева

Привредни субјекат Друштво са ограниченом одговорношћу „*MOZZART*“ Бања Лука регистрован је код Окружног привредног суда у Бања Луци. Уписан је под МБС: 1-17434-00, са основним капиталом од 2.057.470,00 КМ. Привредни субјекат *Mozzart* претежно обавља дјелатност коцкања и клађења, а лице овлаштено за заступање је Зоран Шупут, ул. Саве Мркаља број 3, 78 000 Бања Лука.

1.2. Министарство финансија Републике Српске-Противна страна

Министарство финансија Републике Српске обавља управне и друге стручне послове у складу са чланом 18. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске”, број 115/18) а који се односе на: систем финансирања општих друштвених потреба (јавна потрошња), систем пореза, такси, доприноса и других намета, игре на срећу, развојне фондове, систем финансијског пословања, итд.

2. Правни оквир предметног поступка

Конкуренијски савјет је у току поступка примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта („Службени гласник БиХ“, број 18/06 и 34/10) и одредбе Закона о управном поступку („Службени гласник БиХ“ број 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16 (у даљем тексту: Закон о управном поступку) у смислу члана 26. Закона.

Конкурвенцијски савјет је примијенио и одредбе Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20 и 80/20), Закона о играма на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 22/19 и 131/20) (у даљем тексту: Закон о играма на срећу) и Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске", број 115/18) (у даљем тексту: Закон о републичкој управи).

3. Поступак по захтјеву за покретање поступка

У Захтјеву се наводи сљедеће:

- Привредни субјекат *Mozzart* претежно обавља дјелатност коцкања и клађења, а лице овлаштено за заступање је Зоран Шупут, ул. Саве Мркаља број 3, 78 000 Бања Лука.
- Министарство је управни орган који је донио спорни Правилник о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20) (у даљем тексту: Правилник) и задужен је за његову примјену, због чега је Министарство субјекат права конкуренције у складу са чланом 2. став (1) тачка б) Закона, јер својим дјеловањем може посредно или непосредно утицати на тржиште.
- Став Суда Босне и Херцеговине из пресуде број: С1 3 У 016103 14 у од 23.12.2015. године је да сви органи власти/институције на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини, без обзира на њихов правни статус, осниваче (град, општина, кантон или држава) или власништво, који својим дјеловањем спрјечавају, ограничавају или нарушавају тржишну конкуренцију у Босни и Херцеговини потпадају под примјену Закона.
- Одредбама Правилника, прописана је обавеза приређивача игара на срећу да се подвргну надзору Министарства, на начин што ће закључити уговор са правним лицем који ће производити и сервисирати рачунарски систем за надзор и праћење приређивања игара на срећу (у даљем тексту: РАС).
- Након доношења Правилника, Подносилац захтјева је приморан да закључи уговор са правним лицем које Министарство бира путем јавног конкурса и то на период од десет година, како би могло обављати основну дјелатност као приређивач игара на срећу.
- Министарство одредбама Правилника истовремено ограничава тржиште за произвођаче и сервисере потребног рачунарског система, те ће Подносилац захтјева услјед тога плаћати вишу цијену од оне које би могао остварити без забрањених конкурвенцијских дјеловања Министарства.
- Чланом 8. став (1) и став (2) под 1), као и став (3), те чланом 9. став (2) и чланом 12. Правилника, Министарство је ограничило тржиште на штету потрошача и осталих учесника на тржишту.
- Примјеном наведених одредби ће по избору правна лица која ће вршити услугу производње и сервисирања РАС-а, неспорно доћи до стављања у неповољан и неравноправан положај свих других правних лица која се баве истом дјелатношћу, у односу на правно лице које ће бити изабрано за вршење надзора над приређивачима игара на срећу.
- Члан 8. став (1) Правилника прописује да би РАС добио одобрење од Министарства, потребно је да правно лице које је произвођач РАС-а буде изабрано путем јавног конкурса за избор правног лица за послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а.

- Одредба члана 8. став (2) Правилника прописује да за пријаву на јавни конкурс из става (1) овог члана правно лице испуњавати сљедеће критеријуме:
 - 1) да је регистровано правно лице са сједиштем у Републици Српској,
 - 2) да прибави банкарску гаранцију на износ од 100.000,00 КМ годишње за квалитетно вршење пословања,
 - 3) да се не бави дјелатношћу приређивања игара на срећу, да није сервисер или овлаштени заступник приређивача, да не обавља послове сертификарања и техничког прегледа уређаја и технологија за приређивање игара на срећу и да нема учешће у власништву тих правних лица,
 - 4) да је стручно и технички оспособљена за израду, одржавање, надоградњу и развој РАС-а,
 - 5) да је остварила промет од најмање 10.000.000,00 КМ у области израде и одржавања рачунарских система у посљедњих годину дана,
 - 6) да има одговарајуће искуство у производњи и одржавању рачунарских система.

- Чланом 9. став (2) Правилника прописано је правно лице из члана 8. овог Правилника и приређивач игара на срећу, уговором уређују међусобна права и обавезе у вези са повезивањем, инстасирањем и кориштењем РАС-а. Уговор мора бити у складу са Законом о играма на срећу и подзаконским актима донесеним на основу њега.

- Одредбом члана 12. Правилника прописано је да су трошкови обезбјеђивања РАС-а које приређивачи игара на срећу плаћају утврђени за:
 - 1) једнократна накнада за прикључење:
 1. уплатно - исплатног мјеста (кладионице) – 300,00 КМ,
 2. аутомата – 50,00 КМ,
 3. сервера за интернет игре - 5.000,00 КМ,
 4. сервера за електронске игре - 5.000,00 КМ;
 - 2) мјесечне накнаде за кориштење:
 1. по уплатно - исплатном мјесту (кладионици) – 100,00 КМ
 2. по апарату – 40,00 КМ
 3. по сваком активном играчу у интернет играма у току мјесеца – 1,00 КМ.

- Подносилац захтјева сугерише да ће примјеном горе цитираних одредби, Министарство директно утицати на тржиште на начин што ће за обављање дјелатности производње и сервисирања РАС-а на јавном конкурсима одабрати једно правно лице које ће на период од десет година вршити описану услугу, уз ограничење да то правно лице мора имати сједиште у Републици Српској.

- Правилник намеће обавезу приређивачу игара на срећу да закључи уговор са правним лицем које је претходно одабрано од стране Министарства чиме се долази до ситуације да приређивач игара на срећу бива принуђен да закључи уговор са правним лицем за ког се није сам одлучио услијед тржишних критеријума, него искључиво по одабиру и налогу Министарства.

- Подносилац захтјева сумња на тајни договор између Министарства и трећег лица које је заинтересовано за пружање предметне услуге, с обзиром да је Министарство у члану 12. Правилника одредило висину накнада за услуге провођења надзора, иако јавни конкурс још увијек није одржан и Министарство не би могло имати податке о висини цијене услуге коју тек правна лица треба да изнесу пријављујући се на јавни конкурс.

- Такође, Министарство у фази доношења Правилника није доставило нацрт Правилника Конкуренцијском савјету, чиме је поступило противно члану 25. става (2) Закона, који

прописује да Конкурентијски савјет на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, које су обавезни доставити предлагаоци, даје мишљење о њиховој сагласности са Законом.

- Подносилац захтјева предлаже да се у предметном поступку релевантно тржиште дефинише као тржиште приређивања игара на срећу и пружања услуга производње и сервисирања рачунарског система за надзор над радом приређивача игара на срећу у Републици Српској.
- Противно одредбама Закона, одредбама Устава Републике Српске и одредбама Закона о играма на срећу које прописују да се слободно подузетништво може законом ограничити ради заштите интереса Републике Српске, човјекове околине, здравља и безбједности људи, Министарство доносиће напријед спорне одредбе Правилника значајно је спрјечило, ограничило и нарушило тржишну конкуренцију.
- Министар финансија Републике Српске је Законом о играма на срећу овлаштен да донесе правилник као подзаконски акт којим се разрађују поједине одредбе Закона о играма на срећу. Међутим, доношењем предметног Правилника и прописивањем спорне одредбе, министар је изашао из оквира претходно наведених овлаштења.
- Законодавац није оставио могућност да се подзаконским актом који се доноси за извршавање Закона о играма на срећу пропишу ограничења за слободно подузетништво и тржиште на штету потрошача, а нарочито не ограничења која су у супротности са Законом и Законом о страним улагањима („Службени гласник Републике Српске” број 21/18) (у даљем тексту: Закон о страним улагањима), каква су ограничења одређивање само једног правног лица која ће вршити одређену дјелатност или ограничења да исто правно лице мора имати сједиште у Републици Српској.
- Из члана 8. став (1) и став (3) Правилника, евидентно је да ће послове производње и сервисирања РАС-а обављати једно правно лице која ће бити изабрано путем јавног конкурса, чиме је потпуно ограничено право Подносиоца захтјева, али и других приређивача да слободно изаберу правно лице са којим ће сарађивати, а истовремено ће се неспорно успоставити монопол у области производње и сервисирања РАС-а у корист правног лица које буде одабрана од стране Министарства.
- Доношењем Правилника, Министарство намјерава искористити свој положај и утицати на слободно тржиште.
- Подносилац захтјева сматра да би ово релевантно тржиште требало остати отворено за конкуренцију, те да би се подзаконским актом требало омогућити свим привредним субјектима који задовољавању услове да добију дозволу од Министарства за обављање дјелатности производње и сервисирања РАС-а и да приређивачи сами одлучују са којим привредним субјектом ће закључити уговор о сурадњи.
- Предложеном измјеном Правилника, слобода избора и уговарања би била омогућена приређивачима, а више правних лица понудиоца услуге би се такмичило на тржишту производње и сервисирања РАС-а.
- Примјена спорних одредби Правилника значи да ће Министарство директно омогућити одређеном правном лицу да на десет година успостави доминантни положај и на десет година ће онемогућити предузетништво у предметној области, а већ постојећим правним лицима који обављају исту дјелатност ће онемогућити да врше предметне услуге. Дакле доћи ће до стварања правне баријере за улазак нових конкурената на релевантно тржиште.

- Чланом 12. Правилника унапријед су одређене цијене накнада и то од стране Министарства. Министарство у тренутку доношења Правилника није нити имало податке о евентуалним трошковима правног лица које ће обављати предметне услуге, па је тако јавни конкурс без критеријума цијене услуге потпуно бесмислен.
- Посебно је индикативна чињеница да су све остале накнаде одређене Законом о играма на срећу, а само предметна накнада је одређена Правилником као подзаконским актом, што је у супротности и са одредбама Закона о играма на срећу, али и одредбама Закона о пореском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” број 62/17) (у даљем тексту: Закона о пореском систему Републике Српске) којим је прописано да се порезна и непорезна давања која се плаћају на територији Републике Српске могу уводити, укидати и мијењати искључиво законом (члан 4.).
- Одредба члана 8. став (2) Правилника прописује да за пријаву на јавни конкурс из става 1. овог члана правно лице мора имати сједиште у Републици Српској, чиме се онемогућава привредне субјекте који немају сједиште у Републици Српској да обављају услуге производње и сервисирања РАС-а.
- Такође, на описани начин се онемогућавају страна правна лица да учествују у пружању услуга и тиме се дискриминирају и стављају у неравноправан пословни положај у односу на правна лица са сједиштем у Републици Српској. Јасно је да се не ради само о ограничавању страних привредних субјеката, него и о ограничавању провредних субјеката са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине.
- Као резултат описаног ограничења неспорно ће доћи до онемогућавања тржишне утакмице и до немогућности корисника услуге да исту добије по најповољнијој цијени која је доступна на тржишту.
- Министар као заступник Противне стране није само изашао из оквира оног што је законодавац допустио, него је повриједио и одредбу члана 4. Закона о страним улагањима, дискриминаторски прописујући да је право обављања дјелатности и добијања одобрења од Министарства резервисано само за привредне субјекте која имају сједиште у Републици Српској.
- Одредбом члана 9. став (2) Правилника прописано је да правно лице из члана 8. Правилника и приређивач игара на срећу уговором уређују међусобна права и обавезе у вези са повезивањем, инсталисањем и кориштењем РАС-а. Уговор мора бити у складу са Законом о играма на срећу и подзаконским актима донесеним на основу њега.
- Посматрајући из угла приређивача, претходно цитираном одредбом онемогућава се слобода привређивања. Наиме, цитираном одредбом се дословно налаже приређивачу да закључи уговор са правним лицем и то без могућности приређивача, као уговорне стране, да сам одлучи да ли ће у одређени грађанско-правни однос ући или не и под којим условима.
- Дакле, Министарство одлучује које правно лице ће обављати услугу и налаже закључење уговорног односа, иако Министарство и није уговорна страна. Министарство објављује јавни конкурс и правна логика налаже да ће Министарство закључити уговор са побједником конкурса.
- Супротно наведеном, Министарство доводи приређиваче у ситуацију да буду принуђени да закључе уговор са страном на чији избор нису на било који начин могли утицати, нити имају могућност избора између више привредних субјеката који евентуално нуде исту услугу под различитим условима и имају дозволу Министарства, чиме се директно ограничава, односно укида тржиште у области пружања предметне услуге.

- Јасно је да обавеза плаћања трошкова обезбјеђивања РАС-а представља обавезу Министарства као органа надзора, а никако приређивача који све активности Министарства, као и свих других институција плаћају кроз исплату пореза и свих других накнада које су јасно прописане одредбама Закона о играма на срећу. То практично значи да Министарство властите обавезе прописане Уставом и Законима преваљује на приређиваче, што неспорно представља душло опорезивање приређивача.
- У суштини, Министарство трошкове надзора преваљује на приређиваче, а затим их обавезује да те трошкове уплаћују правном лицу на чији избор нису могли утицати. Преваљујући трошкове надзора на приређиваче, исти се оптерећују додатним трошковима, па ће тако са тржишта нестати приређивачи који нису у могућности да плате трошкове надзора, а ради се о трошковима који су обавеза Министарства.
- Логика у погледу разлога за успостављање доминантног положаја једног предузећа може се проширити на сваку дјелатност, а не само на производњу и сервисирање РАС-а, те би досљедна примјена такве логике у потпуности онемогућила слободно предузетништво, односно ограничила тржиште на штету потрошача, уз наметање трговинских услова којима се ограничава конкуренција.
- Нарочито истичемо да је увођење доминантног положаја у наведеној дјелатности једног привредног субјекта, супротно принципима на којим почива законодавство Европске уније, чиме се поступа противно одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Босне и Херцеговине са друге стране.
- Спорне одредбе Правилника ће довести до ситуације да тржиште пружања предметних услуга буде дословно затворено на период од 10 (десет) година, колико ће трајати доминантни положај једног привредног субјекта одобрен од стране Министарства, а приређиваче као привредне субјекте ће онемогућити у слободном одабору пословног партнера који има најповољније услове на тржишту, с обзиром да приређивач има обавезу да закључи уговор са правним лицем по избору Министарства, по унапријед наметнутој цијени.

Из свега наведеног, произилази да Министарство, одредбама члана 8. став (1), став (2) под 1) и став (3), члан 9. став (2) и члан 12. Правилника, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на тржишту приређивања игара на срећу и пружања услуга производње и сервисирања рачунарског система за надзор над радом приређивача игара на срећу у Републици Српској, што представља забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка а) и б) Закона.

Подносилац Захтјева тражи да Конкурентијски савјет горе поменуте одредбе Правилника прогласи ништавим у складу са чланом 4. став (2) Закона.

Уједно Подносилац захтјева сугерише да Конкурентијски савјет наложи Министарству да одмах, а најкасније у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема рјешења, усклади одредбе Правилника са Законом, на начин да Правилником одреди услове за правна лица, па и оне са сједиштем ван подручја Републике Српске, које исто морају испуњавати услове да би од Министарства добили дозволу за производњу и сервисирање рачунарског система за надзор над радом приређивача игара на срећу, те тако омогући конкурентима равноправност у области пружања услуге производње и сервисирања рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу.

Подносилац захтјева сматра да би Конкурентијски савјет требао Министарству изрећи новчану казну у износу од 1% од вриједности укупног годишњег буџета Министарства, а одговорном лицу - Министру финансија новчану казну од 50.000,00 КМ, у складу са чланом 48. Закона.

Чланом 41. став (1) тачка а) Закона, прописано је да је рок за доношење рјешења по овом Захтјеву шест мјесеци, а чињеница је да би почетком примјене спорних одредби Правилника и

закључењем уговора између Министарству са једним, очито већ одређеним привредним субјектом за Подносиоца захтјева и остале приређиваче игара на срећу, као и за сва друга правна лица која се баве пружањем услуга производње и сервисирања РАС-а, наступила значајна штета. Слиједом наведеног Подносилац захтјева, у складу са чланом 40. Закона, предлаже да Конкурвенцијски савјет донесе привремену мјеру. Привременом мјером, Конкурвенцијски савјет би наложио Министарству да обустави поступање по одредбама члана 8. став (1), став (2) под 1) и став (3), члана 9. став (2) и члана 12. Правилника.

Министарство је доставило Одговор на Захтјев и Закључак, запримљен под бројем: УП-02-26-3-024-17/20 дана 19.02.2021. године (у даљем тексту: Одговор), у којем се, у битном, наводи сљедеће:

- Министарство оспорава активну легитимацију Подносиоца захтјева у овом предмету, јер је увидом у службене евиденције, утврдило је да Подносилац захтјева није ни доставио документацију ради учешћа на јавном конкурс за избор правног лица које ће обављати послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а.
- Противна страна истиче да је чланом 27. став (3) Закона прописано да захтјев за покретање поступка пред Конкурвенцијским савјетом може поднијети свако правно или физичко лице које за то има правни или економски интерес. Сходно цитираној одредби, а имајући на уму да Подносилац захтјева није ни учествовао на јавном конкурс, исти нема оправдан правни ни економски интерес за подношење Захтјева пред Конкурвенцијским савјетом, па не постоје ни услови за вођење поступка.
- Министарство у погледу навода Подносиоца захтјева да је доношењем напријед наведеног Правилника, Министарство учинило повреду члана 4. став (1) тачке а) и б) Закона сматра да су потпуно неосновани.
- Министарство тврди да су сви наводи Подносиоца захтјева у погледу законитости и уставности предметног Правилника не могу бити предметом разматрања пред Конкурвенцијским савјетом, јер је оцјена законитости и уставности закона и општих аката органа Републике Српске искључива надлежност Уставног суда Републике Српске.
- Министар финансија на основу законских овласти из Закона о играма на срећу утврдио је услове које мора испунити правно лице које ће за потребе онлине надзора над приређивањем игара на срећу обављати послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а. Сваки државни орган уставом и законом је у оквиру својих надлежности овлаштен да уређује питања од значаја за једну област.
- Противна страна сматра да уређивање питања која су од значаја за једну област не може се посматрати као ограничавање тржишне конкуренције, нити се нормативни акт органа може сматрати споразумом у смислу Закона. Споразум је појединачни двострани правни акт који настаје сагласношћу воља двије стране, што Правилник није.
- Противна страна скреће позорност на Смјернице за примјену члана 101. став 3. Уговора о функционисању Европске уније донијете од стране Европске комисије и правну праксу Европске уније на које је указано и у поднеску Подносиоца захтјева, те истиче да је тим одредбама утврђено да су забрањени било какви споразуми између привредних друштава, доношење одлука удружења привредних друштава или усклађене праксе које би могле спријечити, ограничити или нарушити тржишну конкуренцију, из чега јасно произилази да се ове одредбе не односе на законско уређење предметне области нормативним актима државних органа, већ искључиво на привредна друштва и удружења привредних друштава.

- Овакво разумијевање произилази из одредби Закона које се односе на новчане казне којима је прописано да се кажњава привредни субјекат, док орган управе то није у контексту нормативног уређивања неке области у складу са законским овластима.
- Противна страна указује и на пресуде пресуде Европског суда правде које је Конкуренцијски савјет дужан поштовати и то: пресуда Ц-334/95 случај „*Diego Cali os Figli* (1997)“, пресуда број Ц-364/92 у предмету „*SAT Fluggesellschaft v. Eurocontrol* (1994)“, као и пресуду у предмету број Ц-309/99 случај „*VVouters*“ у којим је јасно изнесен став Европског суда правде да се правила конкуренције из Уговора о функционисању Европске уније не примјењују на активности које представљају активности јавне власти.
- Стога, у конкретном случају имајући у виду да Правилник који је донијело Министарство није уговор и не може се посматрати као споразум у смислу члана 4. Закона, самим тим ни Министарство у овом предмету не може се сматрати привредним субјектом у смислу члана 2. Закона. На основу наведеног, Министарство оспорава своју пасивну страначку легитимацију у предметном поступку.
- У односу на наводе Подносиоца захтјева да су спорни критеријуми утврђени чланом 8. Правилника, Министарство истиче да услов како сједиште изабраног правног лица путем јавног конкурса мора бити у Републици Српској произилази из норме Закона о играма на срећу којом је утврђено да је приређивање игара на срећу дјелатност од јавног интереса за Републику Српску, као и из чињенице да друга законодавства на различит начин уређују питања из области надзора приређивања игара на срећу од уређивања у Републици Српској.
- Такође, разлози за овакво прописивање су и у чињеници да је мјесна надлежност инспекцијског надзора у области игара на срећу искључиво дата Републичкој управи за игре на срећу на територији Републике Српске, а *online* надзор је искључива надлежност Министарства.
- Дјелатност игара на срећу је дјелатност од општег интереса и треба бити детаљно нормирана и обезбјеђена контрола Републике Српске, као што је то и иначе случај у свим државама. Законом о играма на срећу предвиђена је потпуна *online* контрола посредством рачунарског система, који мора да има техничке спецификације које омогућавају Министарству потпуни увид у све аспекте приређивања игара на срећу.
- Законом о играма на срећу детаљно је прописано да су Лутрија и други приређивачи игара на срећу дужни, у сврху надзора, посједовати одговарајући рачунарски систем који обезбјеђује похрањивање података о свим елементима приређивања игара на срећу и који је одобрен од Министарства, те да има функцију увида Министарства у реалном времену у сваки податак од интереса за Министарство.
- Законом о републичкој управи прописано је да се поједини послови управе могу повјерити другом лицу ради њиховог ефикаснијег и економичнијег обављања, што је у овом Правилнику случај.
- Комплетан систем за онлине надзор, који посао је Законом о играма на срећу повјерен Министарству, састоји се од рачунарског система за надзор који се налази код Министарства и рачунарски систем за надзор који се налазе код приређивача игара на срећу, а који морају бити урађени у складу са спецификацијама и карактеристикама који су прописани овим Правилником.
- Министарство тренутно није ни технички ни кадровски опремљено за обављање посла надзора приређивача игара на срећу, па је за његово правилно и ефикасно обављање било неопходно повјерити дио посла правном лицу путем јавног конкурса, како је то и прописано одредбама предметног Правилника.

- Правилником је предложено да се дио стручних послова из надлежности Министарства, а који се односи само на стручне послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а, повјери правном лицу изабраном путем јавног конкурса на период до десет година, а који послови укључују и израду, инсталирање, одржавање и надоградњу система код приређивача и система код Министарства како би се на квалитетан и ефикасан, те максимално могуће економичан начин остварила надлежност Министарства која се тиче онлине надзора над приређивачима игара на срећу.
- У сврху побољшања рада и надзора над приређивањем игара на срећу, било је потребно увести Јединствени информациони систем, који ће омогућити бржи рад као и јединственост, тачност и тренутну доступност-електронички увид, у област приређивања игара на срећу.
- Јединствени информациони систем за онлине надзор игара на срећу има слиједеће циљеве: праћење и анализирање процеса играња на сваком појединачном уређају за игру, односно компјутеру на уплатно-исплатном мјесту, утврђивање свих уплата и исплата на сваком појединачном уређају за игру и сваком уплатном мјесту, провјере вјеродостојности приказаних прорачуна од стране приређивача, утврђивања усаглашености рада приређивача са прописима којим се уређује одговарајући тип игара на срећу, праћења и утврђивања евентуалних одступања од сертификираних карактеристика уређаја за игре на срећу, провјере дневних и мјесечних обрачуна за уређаје за играње, односно за локације на којима се игре приређују.
- Информациони систем РАС је систем који омогућава приступ свим надзорним тијелима који, уколико су регистровани и улогирани на систем, могу вршити контролу кроз праћење и анализирање процеса на сваком појединачном уређају за игру, односно компјутеру на уплатно-исплатном мјесту као и утврђивање свих уплата и исплата тикета. Подешавања и сви процеси на систему су централизовани и исти за све регистроване кориснике на систему, чиме се омогућује унифицираност пословних процесе надзора као јединствену обраду и рад над подацима у систему.
- Систем Министарства подразумијева сљедеће нивое приступа: АПИ- апликациони програмски интерфејс (енгл. *Application Programming Interface*), који представља машински приступ на који се шаљу подаци о уплатама и исплатама, портал за приређиваче игара на срећу, портал Републичке управе за игре на срећу, портал за Министарство и администраторски портал.
- Портал за приређиваче игара на срећу пружа могућност прегледа свих информација са уплатних мјеста, односно локација, те уређаја за игре на срећу са њиховим јединственим идентификаторима на РАС-у, као и техничке информације о начину повезивања на РАС са свим потребним кључевима за повезивање и алатима за провјеру исправности интеграције.
- Портал за Републичку управу за игре на срећу омогућава унос и ажурирање података који су у надлежности Републичке управе за игре на срећу везани за приређиваче, локације, број уређаја по локацији и друго.
- Портал Министарства омогућава финансијско извјештавање, контролу, инспекцију и детекцију евентуалних превара.
- Администраторски портал подразумијева ажурирање матичних података, управљање корисницима, додјељивање улога корисника и друго.
- Члан 24. став (1) Закона о играма на срећу јасно прописује обавезу према којој су ЈП „Лутрија Републике Српске“ а.д. Бања Лука и други приређивачи игара на срећу дужни,

у сврху надзора, посједовати одговарајући рачунални систем који обезбјеђује похрањивање података о свим елементима приређивања игара на срећу и који је одобрен од Министарства.

- У складу са чланом 9. став (4) Правилника, по истеку периода на који је изабрано правно лице је дужно да пренесе Министарству комплетну инфраструктуру РАС-а, која укључује изворни код РАС-а и све измјене које су на РАС-у извршене током периода у ком је правно лице обављало повјерене послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а, преда Министарству све приступне податке сервиса које РАС користи, техничку документацију и корисничка упутства, најмање два мјесеца прије истека периода на које је изабрано, обучи кључне кориснике који ће наставити администрацију РАС-а, те достави све закључене уговоре са приређивачима.
- Противна страна посебно истиче неоснованост навода Подносиоца захтјева којим наводи да је предметним Правилником Министарство ограничило тржиште на штету потрошача и друге привредне субјекте довело у неповољан и неравноправан конкурентски положај у односу на конкуренте, јер би према мишљењу Подносиоца захтјева ово **релевантно** тржиште требало остати отворено за конкуренцију и да би се требало омогућити свим привредним субјектима који испуњавају услове да добију дозволу Министарства за обављање послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а и да приређивачи сами одлучују са којим привредним субјектом ће закључити уговор о сарадњи. Оваквом измјеном Правилника слобода избора и уговарања би била омогућена приређивачима, а више правних лица понуђача услуге би се такмичило на тржишту производње и сервисирања РАС-а. Спорне одредбе Правилника ће довести до ситуације да тржиште пружања предметних услуга буде затворено на период од десет година.
- доминантни положај једног привредног субјекта који је одобрен од Министарства, а приређиваче ће онемогућити у слободном избору пословног партнера који има најповољније услове на тржишту.
- На основу јасне законске обавезе Министарства за увођење *online* надзора над приређивањем игара на срећу у Републици Српској, као и јасне законске обавезе за све приређиваче игара на срећу да се подвргну онлине надзору, Министарство је донијело Правилник којим је уредило предметну област.
- Потребно је истаћи да је потпуно ирационално и у пракси неизводиво да било који орган управе, па и приватне компаније, за потребу набавке било каквог софтвера за властите потребе (организације пословања, надзора, управљања процесима и слично), набављају више таквих софтвера, како то предлаже Подносилац захтјева.
- На примјер, судови у Босни и Херцеговини користе један информациони Систем-Систем за аутоматско управљање предметима у судовима, тзв. ЦМС, док Европска унија користи један информациони систем који помаже у спрјечавању, истрази и прогону у случају кршења царинских и пољопривредних прописа Европске уније, тзв. Царински информациони систем - ЦИС.
- Такође, у складу са чланом 65. Закона о Управи за индиректно опорезивање („Службени гласник Босне и Херцеговине”, број 89/05), прописано је да Управа за индиректно опорезивање (у даљем тексту: УИО) има један информациони систем у оквиру којег се обезбјеђује јединствен начин функционисања и праћења стандарда, класификације и номенклатуре, кодирања података, техничка обрада, пренос и исказивање података, а програм развоја, унапрјеђења и модернизације информационог система доноси УИО.
- Министарство истиче да приређивачи игара на срећу, за властите потребе интерног надзора, организације и унапрјеђења пословања, посједују само по један информациони

систем тзв. Казино менаџмент систем, који су или развили у оквиру својих капацитета или су га набавили од других субјеката на тржишту.

- У складу са наведеним, сматрамо да оваквим прописивањем није дошло до ограничавања како то износи Подносилац захтјева, јер је свим привредним субјектима дата могућност да се под истим условима пријаве на јавни конкурс, региструју у Републици Српској и послују.
- Министарство финансија је имајући у виду да је према члану 7. став (1) Закона о играма на срећу, приређивање игара на срећу дјелатност од јавног интереса, те цијенећи законску обавезу и потребу вршења надзора и превентивног дјеловања у спрјечавању могућих злоупотреба у области игара на срећу, сходно својој цјелисходној процјени и у складу са усвојеном политиком у уређивању ове материје, оспореним одредбама Правилника регулисао услове који треба да буду испуњени да би се обезбиједио рачунарски систем за онлине надзор над приређивањем игара на срећу у Републици Српској.
- Министарство наглашава да се ради о законском надзору над приређивањем игара на срећу у Републици Српској који је у његовој надлежности, а који се врши путем једног информационог система и стога се на тај надзор не могу ни односити одредбе Закона.
- Министарство из свих разлога наведених у овом акту предлаже Конкуренцијском савјету да одбаци предметни захтјев из разлога непостојања услова за вођење поступка или предметни захтјев одбије из свих наведених разлога у овом изјашњењу.

Подносилац захтјева се у поднеску од 11.03.2021. године, заprimљеном под бројем: УП-02-26-3-024-29/20 дана 19.03.2021. године изјаснио на наводе Министарства изнесене у Одговору, те навео следеће:

- Подносилац захтјева сматра да Министарство неосновано оспорава његову активну легитимацију наводећи да Подносилац захтјева није учествовао на јавном конкурсима за избор правног лица које ће обављати послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а.
- При изношењу приговора активне легитимације Министарство је занемарило чињеницу да Подносилац захтјева обавља претежну дјелатност коцкања и клађења (92.00) и да је сходно Правилнику у обавези подвргнути се надзору Министарства на начин да закључи уговор са правним лицем које ће вршити одржавање РАС-а и то на период од десет година.
- Због наведеног Подносилац захтјева има правни интерес за слободно функционисање тржишта рачунарског система за вршење надзора на радом приређивача игара на срећу, а тиме је и активно легитимиран за подношење Захтјева у складу са чланом 27. став (3) Закона.
- Подносилац захтјева не спори да: „Сваки државни орган уставом и законом је у оквиру својих надлежности овлаштен да уређује питања од значаја за једну област“, како Министарство наводи у Одговору, али указује да при томе поступајући органи нису овлаштени својим дјеловањем спрјечавају, ограничавају и нарушавају тржишну конкуренцију.
- Појам привредног субјекта се у Закону разликује од појма привредног субјекта у другим прописима и чланом 2. став (1) тачка б) Закона је регулисано да се привредним субјектима сматрају тијела државне управе и самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште.

- Подносилац захтјева истиче да је Уставни суд Босне и Херцеговине заузео став око примјене Закона како слиједи: „Слиједом наведеног, сви органи власти/институције на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини без обзира на њихов правни статус, осниваче (град, општина, кантон, ентитет или држава) или власништво, који својим дјеловањем спрјечавају, ограничавају или нарушавају тржишну конкуренцију у Босни и Херцеговини потпадају под примјену овог Закона.“ (Пресуда Суда Босне и Херцеговине, број: С1 3 У 016203 14 У од 23.12.2015. године).
- Подносилац захтјева сматра да не стоји аргументација коју је изнијело Министарство у Одговору о основаности обавезе да правно лице мора имати сједиште у Републици Српској да би учествовало на јавном конкурс.
- Закон о играма на срећу на који се позива Министарство прописује обавезу приређивача игара на срећу да посједују одговарајући рачунарски систем за похрањивање података о свим елементима приређивања игара на срећу који је одобрен од Министарства, али поменути закон нигдје не прописује да правно лице која ће производити и сервисирати РАС, мора имати сједиште у Републици Српској и да то мора бити само једно правно лице на период од десет година.
- Наведено не произилази ни из Закона о републичкој управи на којег се Министарство позива у свом Одговору.
- Подносилац захтјева истиче да је у члану 8. став (2) Правилника спорна тачка 1) која прописује услов да за учествовање на јавном конкурс правно лице мора имати регистровано сједиште у Републици Српској, а да су преосталим тачкама члана 8. Правилника прописани сасвим коректни и достатни услови за успјешно обављање тражене дјелатности.
- Критеријуме из члана 8. став (2) Правилника, мимо спорног критеријума из тачке 1) би могло испуњавати више привредних друштава са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине и страних привредних друштава са којима би приређивачи игара на срећу закључивали уговоре по принципима тржишне утакмице и уз могућност корисника услуге да исту добије по најповољнијој цијени која је доступна на тржишту.
- Реализовањем наведеног, слобода избора и уговарања би била омогућена приређивачима, а више правних лица понудиоца услуге би се такмичило на тржишту произвођача и сервисера РАС-а.
- Министарство је доношењем члана 8. став (1), став (2) под 1), став (3), те чланом 9. став (2) и чланом 12. Правилника ограничило тржиште на штету потрошача и осталих учесника на тржишту.
- Примјеном наведених одредби, Министарство ће бити у могућности да директно уређује тржиште на начин што ће за обављање дјелатности производње и сервисирања РАС-а на јавном конкурс одабрати једно правно лице које ће на период од 10 година вршити описану услугу, уз ограничење да то правно лице мора имати сједиште у Републици Српској.
- Поред наведеног, одредбама Правилника утврђена је обавеза приређивача игара на срећу да закључи уговор са правним лицем за коју се није сам одлучио услијед тржишних критеријума, него искључиво по одабиру и налогу Министарства.
- Подносилац захтјева сумња на тајни договор између Министарства и трећег лица које је заинтересовано за пружање предметне услуге, обзиром да је Министарство у члану 12. Правилника одредило висину накнада за услуге провођења надзора, иако јавни конкурс

још није одржан и Министарство не би могло имати податке о висини цијене услуге коју тек правна лица треба да изнесу пријављујући се на јавни конкурс.

- Подносилац захтјева напомиње да никакви технички разлози не могу бити оправдање за искључење конкуренције, такмичења на тржишту и ограничење слободног предузетништва.

Подносилац захтјева је у поднеску од 18.03.2021. године који је Конкуренцијски савјет запримио дана 19.03.2021. године, под бројем: УП-02-26-3-024-30/20 допунило Захтјев из сљедећих разлога и на сљедећи начин:

- Након подношења Захтјева, Министарство је донијело Правилник о измјенама и допуни Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 80/20) (у даљем тексту: Правилник о измјенама и допуни Правилника) који је објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“ дана 11.08.2020. године којим су измијењене поједине одредбе Правилника.
- Подносилац захтјева сматра да Министарство доношењем одредби члана 2. Правилника о измјенама и допуни Правилника (којом је измијењена одредба члана 8. Правилника) и члана 6. Правилника о измјенама и допуни Правилника (којом је измијењена одредба члана 12. Правилника) спрјечава, ограничава и нарушава конкуренцију на тржишту приређивања игара на срећу на подручју Републике Српске у смислу одредби члана 4. став (1) тачке а) и б) Закона. Такође, Подносилац захтјева сматра да су одредбе чланова 2. и 6. Правилника о измјенама и допуни Правилника ништаве у смислу члана 4. става (2) Закона.
- Чланом 2. Правилника о измјенама и допуни Правилника се мијења члан 8. Правилника и гласи: „(1) Да би РАС добио одобрење од Министарства, потребно је да правно лице које је произвођач РАС-а буде изабрана путем јавног конкурса на избор правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а.
(2) Јавни конкурс из става (1) овог члана спроводи Министарство на основу критеријума прописаних овим чланом.
(3) Право пријаве на јавни конкурс из става (1) овог члана има правно лице која испуњава сљедеће критеријуме:
1) да је регистровано правно лице са сједиштем у Републици Српској,
2) да прибави банкарску гаранцију на износ од 100.000,00 КМ годишње за квалитетно вршење пословања,
3) да се не бави дјелатношћу приређивања игара на срећу, да није сервисер или овлаштени заступник приређивача, да не обавља послове сертификарања и техничког прегледа уређаја и технологија за приређивање игара на срећу и да нема удио у власништву тих правних лица,
4) да је стручно и технички оспособљена за израду, одржавање, надоградњу и развој РАС-а,
5) да је остварила промет од најмање 10.000.000,00 КМ у области информационе технологије у посљедњих годину дана,
6) да има одговарајуће искуство у производњи и одржавању рачунарских система.
(4) У смислу става (3) тачка 3) овог члана право учествовања на јавном конкурсима због сукоба интереса или неспојивости послова нема лица која:
1) се бави дјелатношћу приређивања игара на срећу,
2) је сервисер или овлаштени заступник приређивача,
3) врши сертификарање или техничке прегледе уређаја и технологија за приређивање игара на срећу,
4) има непосредно или путем другог лица удио у власништву правних лица из т. 1), 2) и 3) овог става.

(5) У смислу става (3) тачка 4) овог члана право учешћа на јавном конкурсима има правно лице које:

1) има позитиван пословни резултат у посљедње три финансијске године,

2) има имплементирани слџдеће системе управљања квалитетом: ИСО 9001, ИСО 27001, ИСО/ИЕЦ 20000, ИСО 22301, ИСО 45001, ИСО 18295,

3) има на располагању стручни кадар на кључним позицијама:

1. вођа пројекта/стручњак за анализу са радним искуством на пословима у вези са вођењем и управљањем пројектима и израдом пројектне документације,

2. вођа тима за софтвер који има искуство у развоју и одржавању софтверских рјешења,

3. софтвер архитекта који има искуство у развоју и одржавању софтверских рјешења,

4. извршилац за проактивно тестирање сигурности система (пенетрационо тестирање).

(6) У смислу става (3) тачке 5) овог члана потребно је да је правно лице остварило укупан промет из области информационе технологије од најмање 10.000.000,00 КМ без ПДВ-а у посљедњих годину дана.

(7) У смислу става (2) тачка б) овог члана потребно је да је правно лице успјешно реализовало најмање један уговор у вриједности не мањој од 3.300.000,00 КМ без ПДВ-а, а који је за предмет имао развој, имплементацију, одржавање и увођење нових функционалности пословног информационог система у посљедње три године, рачунајући од дана предаје пријаве или од момента регистрације, односно почетка пословања ако је подносилац пријаве регистрован, односно почео да ради прије мање од три године.

(8) Изузетно од става (7) овог члана признаће се искуство у реализацији више уговора чија је збирна вриједност, а коју чине највише два уговора, 3.300.000,00 КМ без ПДВ-а који су за предмет набаве имали:

1) развој и спровођење пословног информационог система и

2) одржавање и увођење нових функционалности пословног информационог система.

(9) Министарство расписује јавни конкурс из става (1) овог члана који треба да је отворен 15 дана од дана објављивања, а објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“ и у једним дневним новинама чије се штампано издање дистрибуира на цијелој територији Републике Српске.

(10) Правно лице из става (1) овог члана које је изабрано путем јавног конкурса за избор правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а бира се на период од 10 година.“

- Чланом 6. Правилника о измјенама и допуни Правилника се мијења члан 12. Правилника на начин: У члану 12. број: „(1) на почетку текста брише се. У тачки 2) у подтачки 3. број: „1,00“ замјењује се бројем: „0,50“.

4. Усмена расправа и даљи ток поступка

Обзиром да се у предметном поступку ради о странкама са супротним интересима, Конкуренијски савјет је у складу са чланом 39. став (1) Закона, заказао усмену расправу за дан 23.02.2021. године.

Дана 10.03.2021. године под бројем: УП-02-26-3-024-21/20, Конкуренијски савјет је запримио захтјев за одгоду усмене расправе упућен од Министарства у којем се наводи да службеници Министарства нису у могућности присуствовати усменој расправи због тренутачне епидемиолошке ситуације изазване вирусом COVID-19.

Конкуренијски савјет је дана 10.03.2021. године, дописом број: УП-02-26-3-024-22/20 обавијестио Подносиоца захтјева о одгоди заказану усмену расправу и накнадно доставио позиве за усмену расправу.

Усмена расправа одржана је дана 30.03.2021. године у просторијама Конкуренијског савјета уз присуство пуномоћника Подносиоца захтјева, адвокатице Санеле Даутбеговић, представнице Подносиоца захтјева Селме Салкановић и пуномоћника Противне стране Слободанке Поповић, помоћнице министра за финансијски систем и Бранке Милутиновић, државне службенице.

Заступник Подносиоца захтјева је на усменој расправи истакао сљедеће:

- Пуномоћник Подносиоца захтјева остаје при наводима из Захтјева и поднеска од 11.03.2021. године у којем се изјаснио на Одговор на Захтјев достављен од Министарства.
- Такође, Пуномоћник Подносиоца захтјева истиче да је у поднеску од 18.03.2021. године допунио Захтјев за покретање поступка, те уједно на усменој расправи доставља поднесак од 30.03.2021. године у којем је дато додатно појашњење основаности захтјева.
- Подносилац захтјева наводи да је за 11.03.2021. године било предвиђено потписивање уговора о повезивању, инсталисању и кориштењу РАС-а који Подносилац захтјева није потписао, те да се у поднеску који је данас доставио на усмену расправу читовао на одредбе поменутог уговора.

Заступник Противне стране је на усменој расправи истакао сљедеће:

- Министарство остаје при свим наводима које је изнијело у Одговору на Захтјев и наводи да није запримило поднесак Подносиоца захтјева од 18.03.2021. године, те да ће на поменути поднесак и поднесак који је данас уручен накнадно се писмено читовати.
- Министарство оспорава констатацију Подносиоца захтјева да се одредбе достављеног нацрта уговора не могу мијењати, имајући у виду да је овлаштено правно лице за потпис уговора „ПРОИНТЕР ИТСС" д.о.о. Бања Лука (у даљем тексту: ПРОИНТЕР) затражила став Министарства о примједбама које су понуђачи изнијели на уговор. Министарство ће се писмено читовати на примједбе које су понуђачи изнијели на уговор.
- Министарство је у моменту доношења Закона о играма на срећу и самог Правилника имало јасне ставове у вези система надзора приређивача игара на срећу и његовим оквирним техничким карактеристикама.
- Министарство је приликом одређивања услова у Правилнику претпоставило да на тржишту Републике Српске постоје најмање два привредна субјекта која би могла испоручити РАС.
- Министарство сматра да је РАС систем веома технички захтјеван, те да није неубичајено да се привредни субјекти удружују како би испунили услове за развој оваквог састава.
- Министарство је при утврђивању услова за РАС консултовало експерте из иностранства, те су на основу тих консултација поставили услове у Правилнику.
- Трошкови обезбјеђивања РАС-а представљају искључиво приход привредног субјекта ПРОИНТЕР.

Водилац поступка је на усменој расправи поставио питања објема странама у предметном поступку, те их обавезао да се у року од десет дана писмено читују.

Током усмене расправе, Подносилац захтјева је доставио додатно појашњење основаности Захтјева за примљено од Конкуренцијског савјета под бројем: УП-02-26-3-024-33/20 дана 30.03.2021. године у којем наводи сљедеће:

- Основаност Захтјева произилази и из самог Уговора о повезивању, инсталисању и кориштењу рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу (у даљем тексту: Уговор), који је Подносиоцу захтјева и другим приређивачима игара на срећу био достављен на потпис.

- Подносилац захтјева наводи да је путем е-mailа од 05.03.2021. године упућеног од привредног субјекта ПРОИНТЕР позван на потписивање Уговора у конгресну дворану хотела *Courtyard by Marriot* за дан 11.03.2021. године, те да је у прилогу е-mailа достављен Уговор.
- У позиву на потписивање Уговора, било је назначено да се уговори не могу мијењати, него да се морају потписати такви какви су понуђени.
- Подносилац захтјева истиче да предметни Уговор има бројне недостатке који показују тачност и основаност навода из Захтјева.
- У члану 2.2 Уговора наведен је рок плаћања 5 дана од дана достављања фактуре за једнократну накнаду за прикључење, иако Закон о роковима измирења новчаних обавеза у пословним трансакцијама прописује рок од 30 дана.
- У члану 2.3 је наведено да су цијене без ПДВ-а, што је противно члану 12. Правилника гдје су наведени појединачни износи накнада, али без напомене да су исти без ПДВ-а, што значи да је у њима садржан ПДВ, па и накнада коју наплаћује Администратор мора бити у у максималном износу тј. оном који је наведен у члану 12. Правилника и ништа преко тога.
- У члану 2.3 Уговора није прописано право приређивача игара на срећу да уложи примједбе на пружене услуге и извршену инсталацију и прикључење РАС-а.
- У члану 4. Уговора није прописана обавеза Администратора РАС-а да хардверску опрему и инфраструктуру неопходну за несметан рад РАС-а одржава у исправном стању, ако је приређивач игара на срећу опрему набавио код Администратора РАС-а.
- У члану 5.2 Уговора није прописана обавеза поступања са пажњом доброг привредника, како би требало бити, јер приређивачи нису стручна лица која производе информациони систем који користе, па да би се уговарао степен одговорности за обичну непажњу.
- У члану 5.3 Уговора пропуштено је да се имплементирају одредбе које се тичу одговорности за штету коју причини хардверска опрема и инфраструктура Администратора РАС-а на опреми (хардвер и софтвер) приређивача игара на срећу, а сходно одредбама члана 11. Закона о облигационим односима, јер су стране у облигационом односу равноправне, а постојећа одредба представља привилеговање Администратора РАС-а.
- У члану 5.5 Уговора пропуштено је да се дефинише да Администратор има право на законску затезну камату, јер сходно одредбама члана 270. став (3) Закона о облигационим односима, уговорна казна не може бити уговорена за новчане обавезе, о каквим се овдје ради, па је наведена одредба апсолутно ништава.
- У Уговору је пропуштено да се имплементирају одредбе које прописују уговорну казну Администратору РАС-а за кашњење у пружању услуга, добављању робе и имплементацију уређаја, као и рокове у којима ће се услуге пружити и имплементација извршити, те одређивање начина почетка рачунања рокова. У овом случају уговорна казна би била дозвољена, јер се не ради о новчаној обавези Администратора РАС-а.
- У члану 7.1 Уговора је пропуштено дефинисати *exempli causa* случајеве више силе.
- У члану 8.2 Уговора пропуштено је унијети одредбе које се тичу права на раскид уговора од стране приређивача због неиспуњена уговорених и законских одредби од стране Администратора РАС-а, поред обавеза из члана 3. Уговора.

Подносилац захтјева се поднеском запримљеним од стране Конкуренцијског савјета под бројем: УП-02-26-3-024-36/20 дана 09.04.2021. године очитовао на питања која је поставио водилац поступка, те навео следеће:

- Обзиром да је чланом 2. Правилника о измјенама и допуни Правилника измијењена нумерација ставова у члану 8. Правилника, Захтјев се овим путем прецизира на начин да се означавају ставови члана 2. Правилника о измјенама и допуни Правилника који се односе на повреду члана 4. став (1) тачке а) и б) Закона, а како слиједи:
- Члан 2. став (1), који гласи: „Да би РАС добио одобрење Министарства, потребно је да правно лице које је производач РАС-а буде изабрана путем јавног конкурса за избор правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а.“
- Члан 2. став (3) тачка 1. који гласи: „Да је регистровано правно лице са сједиштем у Републици Српској“.
- Члан 2. став (10) који гласи: „Правно лице из става 1. овог члана која је изабрана путем јавног конкурса за избор правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а бира се на период од 10 година“.
- Подносилац захтјева сматра да се цитираним одредбама Правилника о измјенама и допуни Правилника спрјечава, ограничава и нарушава конкуренцију на тржишту приређивања игара на срећу и пружања услуга производње и сервисирања рачунарског система за надзор над радом приређивача игара на срећу на подручју Републике Српске, ограничавањем и контролом тржишта, те да се имају сматрати ништавим, а све у смислу одредби члана 4. став (1) тачке а) и б) и члана 4. став (2) Закона, и то из потпуно истих разлога који су наведени у основном Захтјеву.
- Подносилац захтјева не располаже подацима о конкретним правним лицима које су у могућности понудити РАС на релевантном тржишту Републике Српске, јер су услови које треба да испуњава таква фирма,
- финансијски и други подаци који су интерне природе и нису доступни трећим лицима, па ни Подносиоцу захтјева.
- Подносилац захтјева сматра да би услове из члана 2. став (3) тачке 2), 3), 4), 5) и б) Правилника о измјени и допуни Правилника који су финансијске и техничке природе могло испунити више привредних друштава са сједиштем на подручју Федерације Босне и Херцеговине, као и страних привредних субјеката са којима би приређивачи игара на срећу закључивали уговоре по принципима тржишне утакмице и уз могућност корисника услуге да исту добије по најповољнијој цијени која је доступна на тржишту.
- Подносиоцу захтјева је привредни субјекат ПРОИНТЕР доставио нови приједлог Уговора о повезивању, инсталисању и кориштењу рачунарског система за надзор на приређивањем игара на срећу (у даљем тексту: нови приједлог Уговора) који до дана 08.04.2021. године није потписан.
- Чланом 2.4 новог приједлога Уговора продужен је рок за плаћање мјесечне накнаде до 20. у текућем мјесецу за услуге из претходног мјесеца (умјесто 10 дана), док је рок за плаћање једнократне накнаде за прикључење остао исти, 5 дана. У овом дијелу примједбе Подносиоца захтјева нису уважене, јер Закон о роковима измирења новчаних обавеза у пословним трансакцијама прописује рок од 60 дана.
- Чланом 2.5 новог приједлога Уговора назначено је да је у накнаде урачунат ПДВ. У овом дијелу примједба Подносиоца захтјева је у цијелости уважена.

- Чланом 5.2 новог приједлога Уговора уговорена је пажња доброг привредника, а према првом приједлогу Уговора приређивач је одговарао за штету и у случају обичне непажње. У овом дијелу примједба Подносиоца захтјева је у цијелости уважена.
- Чланом 5.5 новог приједлога Уговора умјесто обавеза плаћања пенала од стране приређивача, уговорена је обавеза плаћања законске затезне камате у случају неплаћања накнада за прикључивање и одржавање РАС-а. У овом дијелу примједба Подносиоца захтјева је у цијелости уважена.
- Чланом 6.2 новог приједлога Уговора унесена је одредба о одговорности Администратора РАС-а у случају да његова опрема узрокује оштећење на опреми приређивача игара на срећу. У овом дијелу примједба Подносиоца захтјева је у цијелости уважена.
- Чланом 7.1 новог приједлога Уговора наведени су *exempli causa* случајеви више силе, с тим да COVID-19 и даље представља догађај више силе који се примјењује искључиво на обавезе Администратора, при чему су приређивачи опет у неравноправном, положају у односу на Администратора.
- Чланом 8.1 новог приједлога Уговора преформулисане су одредбе о трајању уговора, с тим да се суштински ништа није промјенило, Уговор важи до одузимања овласти Администратора РАС-а (што је мала вјероватноћа да ће се десити) или престанка или одузимања лиценце за приређивање игара на срећу (приређивачима је онда свеједно ко администрира системом).
- Чланом 8.2 новог приједлога Уговора регулисано је да приређивач и даље нема право на раскид уговора, већ само право на подношење приговора на рад РАС-а који може упутити Министарству.
- Приређивачи игара на срећу и даље немају право да уложе примједбе на пружене услуге и извршену инсталацију и прикључење РАС-а.
- Администратор РАС-а и даље нема обвезу одржавати у исправном стању хардверску опрему и инфраструктуру неопходну за несметан рад РАС-а, ако је приређивач игара на срећу опрему набавио код Администратора РАС-а.
- Увођењем новог система за надзор од стране Министарства, односно потписивањем Уговора са ПРОИНТЕР, Подносилац захтјева ће имати енормне, милионске, додатне трошкове у односу на досадашњи рад.
- Подносилац захтјева тренутачно има: 90 кладионица, 938 аутомата и интернет игре, те ће у складу са чланом 12. Правилника који је дјелимично у тачки 2) подтачка 3. измијењен чланом 6. Правилника о измјенама и допуни Правилника бити у обавези платити на име једнократне накнаде за прикључење укупан износ од 78.900,00 КМ, те ће даље, у наредних десет година, имати додатне трошкове у износу од 60.020,00 КМ мјесечно, што за десет година износи 7.202.400,00 КМ.
- Подносилац захтјева је специфицирао трошак једнократне накнаде од 78.900,00 КМ за прикључење на РАС на начин да је за 90 кладионица накнада износи 300,00 КМ по кладионици што износи 27.000,00 КМ, за 938 аутомата накнада износи 50,00 КМ по аутомату што износи 46.900,00 КМ, а трошак за интернет сервер износи 5.000,00 КМ.
- Подносилац захтјева је специфицирао трошак мјесечне накнаде од 60.020,00 КМ за РАС на начин да је за 90 кладионица накнада износи 100,00 КМ по кладионици што износи 9.000,00 КМ, за 938 аутомата накнада износи 40,00 КМ по аутомату што износи 37.520,00

КМ, а трошак интернет играча износи 13.500,00 КМ (27.000 x 0,50 КМ=13.500,00 КМ, просјек активних играча у мјесецу је 27.000).

- Наведени подаци су егзактан показалац стања кладионица и аутомата Подносиоца захтјева на дан 08.04.2021. године, и ово је тренутно стање, под условом да не дође до ширења мреже кладионица Подносиоца захтјева у будућности, јер свака нова кладионица и сваки нови аутомат, за Подносиоца захтјева значи додатни трошак.

Противна страна се поднеском запримљеним од стране Конкуренцијског савјета под бројем: УП-02-26-3-024-39/20 дана 05.05.2021. године прочитавала на питања која је поставио водитељ поступка, те навела слиједеће:

- Обавеза правном лицу које може бити изабрано путем јавног конкурса, да има сједиште у Републици Српској, произилази из норме Закона о играма на срећу којом је утврђено да је приређивање игара на срећу дјелатност од јавног интереса за Републику Српску.
- Разлози за овакво прописивање су и у чињеници да је надлежност инспекцијског надзора игара на срећу искључиво дата Републичкој управи за игре на срећу на територији Републике Српске, а онлине надзор је искључива надлежност Министарства.
- У случају било каквих проблема у функционисању РАС-а, или сумње у стручно обављање повјерених послова, или да је дошло до нарушавања сигурности система, нестручно обављања повјерених послова, или сумње да је дошло до престанка испуњености било којег од прописаних услова на основу којих је дато одобрење, Министарство и Републичка управа за игре на срећу не би имали надлежност над лицем чије је сједиште у другој јурисдикцији, те не би били у могућности благовремено да реагују, како би ублажили посљедице.
- Уколико би правно лице било са сједиштем ван Републике Српске, а деси се било каква спорна ситуација, овај орган би морао затражити службеним путем помоћ надлежног органа друге јурисдикције према сједишту правног лица, те би реакција зависила од брзине кореспонденције, брзине реакције службеника у том другом органу, а на крају и воље органа друге јурисдикције, што је превелик ризик за настанак знатно веће штете за Републику Српску, а и за све приређиваче који подлијежу обавези надзора.
- Истраживањем тржишта Републике Српске у области информатичких технологија и у производњи и одржавању рачунарских система, односно потенцијалних правних лица које би могле да одговоре захтјевима, те на основу информација добијених у разговору са стручним лицима из области информатичких технологија запослених у Министарству, дошло се до закључка да би два-три правна лица у Републици Српској вјероватно могле да одговоре постављеним захтјевима. Такође, одговорна лица у потенцијалним привредним субјектима који се баве овим дјелатностима имају пребивалишта у Републици Српској, због чега су доступни наведеним органима.
- Министарство није истраживало постојање правних лица ван Републике Српске који би могли да одговоре захтјевима, јер како је претходно наведено Министарство сматра да неће имати адекватну контролу над изабраним правним лицем која има сједиште ван Републике Српске у случају постојања проблема са функционисањем РАС-а.
- Разлог зашто је Министарство у члану 2. став (10) Правилника о измјенама и допуни Правилника прописало веома дуг рок од десет година је тај што је Министарство прописивањем релативно захтјевних услова определијелило за избор најквалитетнијег правног лица са најбољим рјешењима, а са друге стране Министарство се руководило чињеницом да би у случају чешће промјене овлаштеног правног лица, неминовно дошло до застоја у функционисању система за надзор, као и застоја у његовом развоју и надоградњи. Такође, пројектовани високи трошкови у износу преко 13.000,000,00 КМ у

кратком периоду експлоатације били би неисплативи за овлаштено правно лице, што би се морало компензирати прописивањем вишеструко већих иницијалним трошковима прикључења.

- На основу информација добивених од упосленика из одјељења за информационе технологије, Министарство је дало процјену оквирних трошкова који су неопходни за успостављање, одржавање и надзор РАС-а како је приказано у табели испод.

Табела 1.

План расхода			
Ставка	Иницијално	Мјесечно	10 година
Дата центар са ДП локацијом, набавка хардвера неопходног за функционисање платформе. Дата центар би требао бити дизајниран у Н+1 конфигурацији. Дата центар мора бити по ТИЕР 3 спецификацији са доступношћу не нижом од 99,5%. Набавка потребних лиценци. Иницијална конфигурација Дата центра.	5.000.000,00	-	5.000.000,00
Дата центар са ДП локацијом-комплетна замена Дата центра како примарног дијела, тако и ДП локације без прекида у раду система и конфигурација једном у току 10 година.	5.000.000,00	-	5.000.000,00
Цалл центар набавка опреме и лиценци, регистрација бесплатног телефонског броја.	50.000,00	20.000,00	2.450.000,00
Одржавање платформе Дата центра, теренско одржавање опреме на страни приређивача (количина СМИБ-ова које ће бити потребно замијенити до 1% годишње) на страни платформе потребно је на дневном нивоу одржавати платформу, вршити планиране дневне, седмичне и мјесечне бекапе свих података како на примарној, тако и ДП локацији. Сва проширења система, развој нових верзија платформе као и њених дијелова који ће настати тијekom експлоатације сустава. Развој током цијелога периода експлоатације потребан за несметан рад платформе као одговор на развој опреме приређивача. Све подразумијева инжињере са искуством у овој области са лиценцама, техничаре, возаче, администрацију, возила.	-	50.000,00	6.000.000,00
Лиценце (годишње)	250.000,00	-	2.500.000,00
СМИБ (набавка)	3.000.000,00	2.500,00	3.300.000,00
СМИБ уградња у око 6000 уређаја, одлазак на све локације приређивача, путни трошкови, потрошни материјал неопходан за инсталацију и пуштање у рад уређаја.	900.000,00	-	900.000,00
Иницијални развој платформе, сва проширења система, развој нових верзија платформе, као и њених дијелова који ће настати током експлоатације система. Развој током цијелог периода експлоатације потребан за несметан рад платформе као одговор на развој опреме приређивача. Све подразумијева ИТ инжињере са искуством у овој области, са лиценцама, техничаре који прикупљају податке са терена, константну комуникацију са надлежним органима.	5.000.000,00	70.000,00	13.400.000,00
Укупно расходи	19.200.000,00	142.500,00	38.550.000,00

- Већина земаља у свијету које имају уређен систем приређивања игара на срећу, па тако и у окружењу, има некакав облик система за надзор над приређивањем игара на срећу, а Министарству није познато ко сноси трошкове инсталисања и развоја тог система.

Конкурenciјски савјет је дана 19.05.2021. године под бројем: УП-02-26-3-024-41/20 запримио поднесак привредног субјекта *Mozzart* којим је доставио одлуку Уставног суда Републике Српске број: У-36/20 од 29.04.2021. године, након чега је Конкурenciјски савјет актом број: УП-02-26-3-024-42/20 дана 19.05.2021. године наведене материјале послао Министарству.

6. Прикупљање података од трећих лица

Током поступка, Конкурenciјски савјет је ради утврђивања свих релевантних чињеница у смислу одредби члана 35. став (1) тачка а) и ц) Закона прикупљало податке и документацију од трећих лица која нису странке у поступку.

Конкурenciјски савјет се у смислу члана 35. став (1) тачка а) и ц) Закона обратио Асоцијацији легалних приређивача игара на срећу, ул. Владике Платона број 3, 78 000 Бања Лука (у даљем тексту: АЛПИС) актом број: УП-02-26-3-024-12/20 од дана 22.10.2020. године, како би добио потребне податке и појашњења везана за Захтјев.

Конкурenciјски савјет је дана 04.12.2020. године под бројем: УП-02-26-3-024-15/20 запримио одговор АЛПИСА у којем се наводи следеће:

- Привредни субјекат АЛПИС упознат је са одредбама Правилника и Правилника о измјени и допуни Правилника којим су регулисани услови које мора испуњавати правно лице да би се пријавило на јавни конкурс за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а.
- Имајући у виду критеријуме за обављање послова израде и сервисирања РАС-а, АЛПИС нема сазнања о правним лицима које су регистроване за обављање наведених услуга на подручју Републике Српске и Босне и Херцеговине.
- Правно лице које буде изабрана путем јавног конкурса за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а, бира се на период од 10 година, што је изнимно дуг период.
- АЛПИС је мишљења да ће се на овај начин успоставити монопол у области производње и сервисирања РАС-а у корист изабраног правног лица с једне стране и ограничити право приређивача игара на срећу да изабере правно лице са којим ће закључити уговор.
- АЛПИС сматра да би избор правног лица које ће вршити послове послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а требало уредити на начин на који је уређен избор лабораторија за сертификарање уређаја и других технологија за приређивање игара на срећу у складу са Правилником о вршењу техничког прегледа уређаја и технологија за приређивање игара на срећу („Службени гласник Републике Српске“ број 61/2019) (у даљем тексту: Правилник о вршењу техничког прегледа уређаја и технологија за приређивање игара на срећу).
- Правилником о вршењу техничког прегледа уређаја и технологија за приређивање игара на срећу одређено је да свако правно лице које испуњава услове прописане истим може поднијети захтјев Министарству, те добити овлаштења да обавља послове сертификарања уређаја и других технологија за приређивање игара на срећу на период од пет година.
- Уколико би Министарство на овакав начин регулисало избор правног лица за вршење израде и сервисирања РАС-а, приређивачи би имали могућност избора правног лица са

којим ће закључити уговор и право да преговарају око услова уговора, прије свега о цијени услуга. Оваквим рјешењем, приређивачи не би били присиљени на уговорни однос са правним лицем на чији избор нису могли утицати, под условима које одреди Министарство.

- које није уговорна страна у том односу.

Конкуренијски савјет се у смислу члана 35. став (1) тачка а) и ц) Закона обратио Друштву за организовање игара на срећу „ТОТЕРС“ д.о.о. Источно Сарајево, ул. Спасовданска број 47, 71 123 Источно Ново Сарајево (у даљем тексту: ТОТЕРС) актом број: УП-02-26-3-024-14/20 од дана 19.11.2020. године, како би добио потребне податке и појашњења везана за Захтјев.

Конкуренијски савјет је дана 23.12.2021. године под бројем: УП-02-26-3-024-16/20 запримио одговор ТОТЕРСА у којем се наводи сљедеће:

- ТОТЕРС истиче да Министарство чланом 8. Правилника, односно чланом 2. Правилника о измјени и допуни Правилника прописало услове које мора испуњавати правно лице да би обављало послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а чиме директно утиче на тржиште приређивања игара на срећу, јер путем јавног конкурса бира правно лице за обављење послова везаних за РАС.
- Бирањем правног лица за обављање послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а, Министарство ће изабраном правном лицу осигурати монополски положај на период од десет година, чиме ће приређивачима ограничити право да изаберу лице са којим ће сарађивати и закључити уговор.
- Правилником о вршењу техничког прегледа уређаја и технологија за приређивање игара на срећу прописани су услови за избор лабораторија за сертификарање уређаја и других технологија за приређивање игара на срећу и за свако правно лице која поднесе захтјев за овлаштење, а испуњава прописане услове, Министарство доноси рјешење којим даје овлаштење правном лицу да обавља поменуте послове у периоду од пет година. У складу са наведеним, привредни субјекат ТОТЕРС сматра да би избор правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а требао да буде регулисан на исти начин.
- Овакав начин избора правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а дао би приређивачима могућност избора правног лица са којим ће закључити уговор, као и могућност избора услова под којим ће се закључити уговор. Такође, приређивачи не би били присиљени на уговорни однос са правним лицем на чији избор нису могли утицати, а ни на услове одређене од стране Министарства које није уговорна страна.
- Привредни субјекат ТОТЕРС нема сазнања о правним лицима које могу испунити услове из члана 8. Правилника, односно члана 2. Правилника о измјени и допуни Правилника.

7. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта („Службени гласник БиХ“, бр 18/06 и 33/10) чини тржиште одређених производа/услуга који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи сматрају међусобно замјењивим с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Према одредби члана 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште обухваћа цјелокупан или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекти дјелују у продаји или куповини мјеродавних услуга под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Конкуренијски савјет је утврдио да је релевантно тржиште у предметном поступку тржиште вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, имајући у виду члан 2. Правилника о техничким зкарактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20 и и 80/20) којим је дефинисан појам рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, као и члан 8. Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20 и и 80/20) којим су регулисани услови за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу.

Релевантно географско тржиште предметног поступка је подручје Републике Српске.

Слиједом наведеног, као релевантно тржиште у предметном поступку утврђено је тржиште вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу, на подручју Републике Српске.

8. Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

Након сагледавања релевантних чињеница, доказа и документације достављене од странака у поступку, као и трећих лица, Конкуренијској савјет је утврдио сљедеће:

- Чланом 7. Закона о играма на срећу, приређивање игара на срећу је дефинисано као дјелатност од јавног интереса, те да је искључиво право Републике Српске.
- Чланом 24. став (1) Закона о играма на срећу одређена је обавеза приређивачима игара на срећу да су дужни у сврху надзора посједовати одговарајући рачунарски систем који обезбјеђује похрањивање података о свим елементима приређивања игара на срећу који је одобрен од Министарства.
- Министар финансија Републике Српске има овлаштење да на приједлог директора Републичке управе за игре на срећу донесе правилник о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивачима игара на срећу на основу члана 24. став (3) Закона о играма на срећу.
- У складу са чланом 24. став (3) Закона о играма на срећу, министар финансија Републике Српске је донио Правилник о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20) који је објављен дана 13.05.2020. године у „Службеном гласнику Републике Српске“.
- Даном 11.08.2020. године у „Службеном гласнику Републике Српске“ објављен је Правилник о измјенама и допуни Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 80/20) којим је дошло до измјене нумерације ставова и тачака из члана 8. првобитног Правилника, те је у члану 12. првобитног Правилника у тачки 2) подтачка 3. смањена накнада по интернет играчу са 1,00 КМ на 0,50 КМ.
- Министарство није доставило нацрт Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник

Републике Српске" број 45/20), као и нацрт Правилник о измјенама и допуни Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 80/20) Конкурвенцијском савјету на мишљење, чиме је поступило противно члану 25. став (2) Закона.

- Члан 8. став (1) Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу („Службени гласник Републике Српске" број 45/20 и и 80/20) (у даљем тексту: Правилник о техничким карактеристикама РАС-а) прописује да би РАС добио одобрење од Министарства, неопходно је да правно лице које је произвођач РАС-а буде изабрано путем јавног конкурса за избор правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а.
- Члан 8. став (3) тачка 1) Правилника о техничким значајкама РАС-а прописује да је за пријаву на јавни конкурс из члана 8. став (1) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а неопходно да правно лице има регистровано сједиште у Републици Српској.
- Члан 8. став (10) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а налаже да се правно лице задужено за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а бира на период од 10 година.
- Чланом 9. став (2) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а прописано је да изабрано правно лице из члана 8. овог Правилника и приређивач игара на срећу, уговором уређују међусобна права и обавезе у вези са повезивањем, инсталисањем и кориштењем РАС-а. Уговор мора бити закључен у складу са Законом о играма на срећу и подзаконским актима донесеним на основу њега.
- Одредбом члана 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а регулисано је да су трошкови обезбојеђивања РАС-а које приређивачи игара на срећу плаћају утврђени за:
 - 1) једнократна накнада за прикључење:
 - 1. уплатно - исплатног мјеста (кладионице) – 300,00 КМ,
 - 2. аутомата – 50,00 КМ,
 - 3. сервера за интернет игре - 5.000,00 КМ,
 - 4. сервера за електронске игре - 5.000,00 КМ;
 - 2) мјесечне накнаде за кориштење:
 - 1. по уплатно - исплатном мјесту (кладионици) - 100 КМ
 - 2. по апарату - 40 КМ
 - 3. по сваком активном играчу у интернет играма у току мјесеца – 0,50 КМ.
- Министарство је актом број: 06.05/463-134/20 од 20.08.2020. године расписало јавни конкурс за избор правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а.
- Министарство је актом број: 06.05/463-46/21 од 18.02.2021. године обавијестило приређиваче игара на срећу, као и друга заинтересована лица да је на основу јавног конкурса привредни субјекат ПРОИНТЕР који са привредним субјектом „ПЛАНЕТ СОФТ" д.о.о. Бања Лука чини конзорциј изабран за правно лице које ће вршити послове послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а. Такође, поменути актом позвана је Лутрија Републике Српске као и други приређивачи игара на срећу, осим приређивача класичне томболе да закључе уговоре са привредним субјектом ПРОИНТЕР као носиоцем конзорција.
- Подносилац захтјева је путем е-mailа од 05.03.2021. године упућеног од привредног субјекта ПРОИНТЕР позван на потписивање Уговора у конгресну дворану хотела

Courtyard by Marriot за дан 11.03.2021. године, те да је у прилогу e-maila достављен Уговор.

- Подносилац захтјева није потписао достављени Уговор, него је изнио низ примједби на достављени Уговор који се тичу одређених рокова, техничких пропуста које је направио привредни субјекат ПРОИНТЕР, као и непоштивање чланова 11. и 270. Закона о облигационим односима.
- Подносиоцу захтјева је Министарство накнадно доставило нови приједлог Уговора у којем су дјелимично уважене примједбе Подносиоца захтјева, при чему дио примједби који се тичу раскида уговора није уважен, него евентуалне приговоре на рад РАС-а, Подносилац захтјева може упутити Министарству.
- Подносилац захтјева тренутачно има 90 кладионица, 938 аутомата и интернет игре, те ће у складу са чланом 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а имати обавезу плаћања трошкова осигурања РАС-а који се састоје од једнократне накнаде за прикључење и мјесечних накнада за кориштење РАС-а привредном субјекту ПРОИНТЕР.
- Подносилац захтјева ће имати трошак једнократне накнаде од 78.900,00 КМ за прикључење на РАС, јер накнада за 90 кладионица износи 300,00 КМ по кладионици што укупно износи 27.000,00 КМ, накнада за 938 аутомата накнада износи 50,00 КМ по аутомату што укупно износи 46.900,00 КМ и трошак за интернет сервер износи 5.000,00 КМ.
- Подносилац захтјева ће плаћати мјесечну накнаду за кориштење РАС-а с обзиром на укупан број уплатних мјеста (кладионица) у износу од 9.000,00 КМ, јер Подносилац захтјева има 90 регистрованих кладионица, а обавезан је плаћати износ од 100,00 КМ по кладионици.
- Трошак мјесечне накнаде за кориштење РАС-а с обзиром на укупан број апарата које посједује Подносилац захтјева ће износити 37.520,00 КМ, јер Подносилац захтјева има 938 регистрованих апарата, а обавезан је плаћати износ од 40,00 КМ по апарату.
- Трошак накнаде по сваком активном интернет играчу у току мјесеца за Подносиоца захтјева ће износити 0,50 КМ, те ће износ накнаде овисити о броју играча који играју интернет игре на срећу.
- Инспекцијски надзора над играма на срећу искључиво обавља Републичка управа за игре на срећу на територији Републике Српске.
- Уставни суд Републике Српске је дана 29.04.2021. године донио одлуку број: У-36/20 у којој је утврдио да члан 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а није у сагласности са Уставом Републике Српске и Законом о играма на срећу.

Противна страна је у предметном поступку изнијела приговор активне легитимације, наводећи да Подносилац захтјева није учествовао на јавном конкурс за избор правног лица које ће обављати послове израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а, те да у складу са чланом 27. став (3) тачка а) Закона не може покренути поступак пред Конкуренијским савјетом, јер нема оправдан правни, ни економски интерес. Конкуренијски савјет изнесени приговор сматра у потпуности неоснованим, јер у складу са чланом 9. став (2) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а Подносилац захтјева стиче обавезу закључења уговора са правним лицем који изабере Министарство у јавном конкурс. Надаље, члан 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, обавезује Подносиоца захтјева да сноси трошкове осигуравања РАС-а. Из наведеног се закључује да у складу са чланом 27. став (3) тачка а) Закона, Подносилац

захтјева има правни и економски интерес, те да има активну легитимацију за покретање предметног поступка.

Министарство као управни орган у смислу одредбе члана 2. став (2) тачка б) Закона, те према тумачењима пресуда Суда Босне и Херцеговине (пресуда број: С1 3 У 032999 19 У од 03.11.2020. године, пресуда број: С1 3 У 033020 19 У од 15.10.2020. године, пресуда број: С1 3 У 016103 14 у од 23.12.2015. године и остале) представља привредни субјекат, када посредно или непосредно учествује или утиче на тржиште, односно наведена одредба се примјењује на све органе власти/институције на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини, без обзира на њихов правни статус, осниваче или власништво, који својим дјеловањем спрјечавају, ограничавају или нарушавају тржишну конкуренцију у Босни и Херцеговини, те неоспорно потпадају под примјену Закона.

Конкуренцијски савјет сматра да је тумачење Противне стране да Правилник о техничким карактеристикама РАС-а не представља забрањени споразум у смислу члана 4. Закона у потпуности погрешно. Противна страна сматра да је споразум појединачни двострани правни акт који настаје сагласношћу воља двије стране. Неспорно је да у складу са чланом 4. став (1) Закона, Правилник о техничким карактеристикама РАС-а може се сматрати забрањеним споразумом, јер је истим дефинисано да су забрањени споразуми одлуке и други акти привредних субјеката који имају за циљ и посљедицу спрјечавање, ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције, при чему је неспорно да се Противна страна у смислу члана 2. став (2) тачка б) Закона сматра привредним субјектом, јер доношењем Правилника о техничким карактеристикама РАС-а утиче на тржиште.

Члан 4. став (1) тачка б) Закона одређује да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања. Споразуми забрањени у складу са чланом 4. став (2) Закона су ништавни.

Конкуренцијски савјет, је анализирајући члан 8. став (3) тачка 1) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, утврдио да је Министарство постављањем критеријума да се на јавни конкурс за избор правног лица за вршење послова израде, одржавања и надоградње РАС-а могу пријавити искључиво правна лица са регистрованим сједиштем у Републици Српској, ограничило тржиште у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона. Постављање критеријума да на јавном конкурсима могу учествовати искључиво привредни субјекти који имају сједиште у Републици Српској, Министарство је онемогућило правним лицима које се баве истим пословима, а имају регистровано сједиште у Федерацији Босне и Херцеговине или у иностранству учешћем на јавном конкурсима. Доношењем одредбе члана 8. став (3) тачка 1) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, Министарство је створило правну забрану за учешћем на јавном конкурсима привредним субјектима са регистрованим сједиштем ван Републике Српске, што недвосмислено представља спрјечавање, ограничавање и нарушавање конкуренције на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а, на подручју Републике Српске. Приређивање игара на срећу је чланом 7. став (1) Закона о играма на срећу дефинисано као дјелатност од јавног интереса и искључиво право Републике Српске, али у предметном поступку се ради о тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а и неспорно је да у Закону о играма на срећу не постоји одредба која одређује да правно лице које обавља послове одржавања РАС-а мора имати сједиште у Републици Српској. Из наведеног се изводи закључак да је без правног упоришта Министарство елиминисало привредне субјекте који немају сједиште на подручју Републике Српске са јавног конкурса за избор правног лица особе за вршење послова израде, одржавања и надоградње РАС-а. Министарство је током поступка изнијело теорију да је превелик ризик ангажовати правно лице за одржавање РАС-а са сједиштем ван подручја Републике Српске, јер Министарство у случају проблема са РАС-ом не може правовремено реаговати. Конкуренцијски савјет сматра да не постоји препрека да правна лица са сједиштем ван подручја Републике Српске обављају послове

израде, одржавања и надоградње РАС-а, јер се ради о софтверском рјешењу које омогућава онлине надзор над играма на срећу, па није неопходно да правно лице има сједиште у Републици Српској. Обзиром на се ради о онлине услузи, изабрано правно лице у сваком тренутку може рјешавати евентуалне проблеме у функционисању РАС-а.

Имајући у виду наведено, Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачкама 1. и 7. диспозитива овога Рјешења.

Конкуренцијски савјет је утврдио да је Министарство, чланом 8. став (10) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а у којем је предвидјело да ће изабрано лице вршити послове одржавања и надоградње РАС-а на период од 10 година, ограничило технички развој на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС, чиме је учинило повреду члана 4. став (1) тачка б) Закона. С обзиром да се ради о тржишту који се тиче одређених софтверских рјешења која се стално развијају, Министарство је онемогућило друге привредне субјекте на период од десет година да учествују на овом релевантном тржишту и нуде нова софтверска рјешења која могу подићи квалитет надзора над приређивањем игара на срећу. Конкуренцијски савјет сматра да је Министарство одредило предуг период за закључење уговора, што има за посљедицу онемогућавање произвођача РАС-а да улажу о нова техничка рјешења, а са друге стране Подносилац захтјева се на предуг период обавезује на уговорну обавезу са правним лицем које је изабрано путем јавног конкурса. Министарство, оправдава период од десет година који је предвиђен чланом 8. став (10) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, претпоставком да би бирање правног лица за послове одржавања и надоградње РАС-а на краћи рок од десет година, могло доћи до застоја у надзору над приређивањем игара на срећу. Ради се о претпоставци, јер Министарство може расписати јавни конкурс прије истека рока на који првобитно изабере правно лице, те на тај начин омогућити несметан надзор на приређивањем игара на срећу и дати прилику другим произвођачима РАС-а да учествују на јавном конкурс. Када су у питању иницијални трошкови који су приказани у Табели 1. овог Рјешења, Конкуренцијски савјет их не сматра релевантним, јер Министарство приказане износе није оправдало конкретним материјалним доказима, него се ради о интерној процјени Министарства која је дата на основу консултација са стручним лицима из области информационих технологија запослених у Министарству.

Имајући у виду наведено, Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачкама 2. и 7. диспозитива овога Рјешења.

Члан 4. став (1) тачка а) Закона, одређује да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на директно или индиректно утврђивање куповних или продајних цијена или било којих других трговачких услова.

Конкуренцијски савјет је утврдио да је Министарство доношењем члана 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, директним утврђивањем цијена, односно накнада за осигурање обезбјеђивања РАС-а, спрјечава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС, на подручју Републике Српске у смислу члана 4. став (1) тачка а) Закона. Министарство је одређивањем накнаде у члану 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, онемогућило такмичење произвођача РАС-а на јавном конкурс, јер се од почетка конкурса зна износ накнаде, па произвођачи РАС-а не могу нудити ниже износе накнада и такмичити се. Одређивање накнаде у члану 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, има штетну посљедицу за привредни субјекат *Mozzart*, јер би у случају да се омогући такмичење произвођача РАС-а плаћао мањи износ накнаде за обезбјеђивање РАС-а. Евидентно је да је доношењем члана 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, Министарство превалило трошак обезбјеђења РАС-а на привредни субјекат *Mozzart* и остале приређиваче, при чему је онемогућило такмичење произвођача РАС-а, одређивањем фиксних цијена односно накнада за услуге обезбјеђивања

РАС-а. Такође, Конкурenciјски савјет је током поступка као доказ узео у обзир одлуку Уставног суда Републике Српске број: У-36/20 од 29.04.2021. године у којој је утврђено да члан 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а није у сагласности са Законом о играма на срећу, јер Министар није имао овласти да у члану 12. Правилника о техничким карактеристикама РАС-а пропише трошкове обезбјеђења РАС-а које приређивачи игара на срећу плаћају у виду једнократне накнаде за прикључење и мјесечне накнаде за кориштење РАС-а, будући да Закон о играма на срећу својим одредбама не прописује обавезу плаћања наведених трошкова за приређиваче игара на срећу.

Имајући у виду наведено, Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачки 3. и 7. диспозитива овога Рјешења.

Анализирајући члан 8. став (1) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, Конкурenciјски савјет је утврдио да Министарство доношењем ове одредбе не чини повреду члана 4. став (1) тачка б) Закона, односно доношење ове одредбе не доводи до ограничавања тржишта и техничког развоја на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС, на подручју Републике Српске.

Чланом 8. став (1) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а регулисано је да Министарство доноси одобрење за РАС, након што проведе јавни конкурс за избор правног лица за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС. Наведеном одредбом су дате овласти Министарству да изабере правно лице које се вршити послове одржавања РАС-а и иста не садржи критеријуме за избор правног лица које би органичиле учешће осталих произвођача на јавном конкурс. Члан 8. став (1) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а не садржи обиљежја забрањеног споразума у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона, него само омогућава провођење јавног конкурса Министарству. Конкурenciјски савјет је анализирао поднеске АЛПИСА и ТОТЕРА у којим су поменули примјер како је регулисано пружање услуге сертификарања уређаја и других технологија за приређивање игара на срећу у складу са Правилником о вршењу техничког прегледа уређаја и технологија за приређивање игара на срећу. Правилник о вршењу техничког прегледа уређаја и технологија за приређивање игара на срећу омогућава правним лицима да се региструју за обављање услуга сертификарања уређаја и других технологија за приређивање игара на срећу, на начин да Министарство донесе рјешене којим овласти правно лице да врши ове послове и даје могућност приређивачу да бира са којим ће правним лицем закључити уговор. Конкурenciјски савјет сматра да је овакав начин регулисања непримјењив за вршење послова израде, одржавања и надоградње РАС-а, јер мора постојати један рачунарски систем за надзор над играма на срећу који ће обезбјеђивати једно правно лице, а не више правних лица са различитим софтверским рјешењима у периоду на који се закључује уговор између приређивача и изабраног правног лица за одржавања РАС-а.

Имајући у виду наведено, Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачки 4. диспозитива овог Рјешења.

Чланом 9. став (2) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, је прописано да изабрано правно лице за вршење послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а и приређивач међусобна права и обавезе уређују на основу Закона о играма на срећу и подзаконским актима донесеним на основу њега. Анализирајући одредбу члана 9. став (2) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, Конкурenciјски савјет је утврдио да иста нема за циљ и посљедицу спрјечавање, ограничавање и нарушавање тржишне конкуренције на тржишту вршења послова израде, одржавања, надоградње и развоја РАС-а у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона, јер поменута одредба даје право приређивачу и изабраном правном лицу да кроз уговор уреде свој облигациони однос. Дакле члан 9. став (2) Правилника о техничким карактеристикама РАС-а, не садржи елементе забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка б) Закона. Конкурenciјски савјет у предметном поступку није узео у обзир нацрте уговора које је привредни субјекат ПРОИНТЕР понудио Подносиоцу захтјева, јер привредни субјекат ПРОИНТЕР није странка у овом поступку, те се ради о облигационом односу који уређују стране које су потписнице уговора на основу начела слободе уговорања и одредби Закона о облигационим односима.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 5. диспозитива овог Рјешења.

9. Новчана казна

У смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона, новчаном казном у износу највише до 10% вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта, из године која је претходила години у којој је наступила повреда Закона, казниће се привредни субјекат, ако закључи забрањени споразум на начин прописан одредбама члана 4. Закона.

Конкурентијски савјет је приликом изрицања висине новчане казне узело у обзир намјеру, те дужину трајања повреде Закона, као и посљедице које је иста имала на тржишну конкуренцију, у смислу члана 52. Закона. Такође, Министарство није доставило нацрте Правилника о техничким карактеристикама РАС-а Конкурентијском савјету на мишљење у складу са чланом 25. став (2) Закона

У складу са наведеним, Министарство је починило забрањени споразум из члана 4. став (1) тачке а) и б) Закона, у смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона изречена је новчана казна у износу од 15.000,00 КМ (словима: петнаестхиљада), што представља (..)**¹ % прихода Министарства из 2019. године, који је износио (..)** КМ.

С обзиром на висину изречене новчане казне, Конкурентијски савјет није имао првенствено за циљ кажњавање искључиво због кршења Закона, већ да упозори Министарство, на обавезу поштивања правила тржишне конкуренције утврђених одредбама Закона.

У случају да се изречена новчана казна не уплати у утврђеном року иста ће се наплатити присилним путем, у смислу члана 47. Закона, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачкама 8. и 9. диспозитива овог Рјешења.

10. Привремена мјера

Анализирајући истакнуте наводе и понуђене доказе Подносиоца захтјева везано за затражену привремену мјеру, имајућу у виду одредбе члана 36. Закона према којим је терет доказивања на странци која је поднијела захтјев за покретање поступка, Конкурентијски савјет на основу истих није у вријеме подношење Захтјева могао утврдити прелиминарну повреду у смислу члана 40. став (1) Закона која би могла краткорочно штетно утицати на поједине привредне субјекте, па самим тиме није могло правовремено одредити привремену мјеру.

На основу горе наведеног Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 6. диспозитива овога Рјешења.

11. Трошкови поступка

На усменој расправи су странке, у смислу члана 105. став (4) Закона о управном поступку, упознате са обавезом подношења захтјева за накнаду трошкова.

Пуномоћници Подносиоца захтјева из Заједничке адвокатске канцеларије др. Алмин Даутбеговић и Санела Даутбеговић доставили су дана 09.04.2021. године у законом предвиђеном року трошковник поступка, који је запримљен под бројем: УП-02-26-3-024-36/20. Противна страна није доставила захтјев за надокнаду трошкова поступка.

¹ (..)**- Подаци представљају пословну тајну, у смислу члана 38. Закона о конкуренцији.

Чланом 105. став (1) Закона о управном поступку је прописано да у правилу свака странка сноси своје трошкове поступка (који укључују и трошкове за правно заступање), а чланом 105. став (2) истог Закона је прописано да када у поступку учествују двије или више страна са супротним интересима, страна која је изазвала поступак, а на чију је штету поступак окончан, дужна је противној странци надокнадити оправдане трошкове који су настали у поступку. Ако је у таквом случају која од странака дјелимично успјела са својим захтјевом, она је дужна надокнадити противној странци трошкове сразмјерно дијелу свог захтјева с којим није успјела.

У складу са одлуком наведеној у диспозитиву овог Рјешења Подносилац захтјева је дјелимично успио у свом Захтјеву, па је Противна страна дужна надокнадити трошкове поступка Подносиоцу захтјева сразмјерно дијелу Захтјева с којим је Подносилац захтјева успио. Захтјев сачињавају наводи Подносиоца захтјева, који се односе на пет (5) повреда одредби Закона које је учинила Противна страна, а које је Конкурентијски савјет требало да утврди. Обзиром да су утврђене само три (3) повреде одредби Закона, то се сматра да Подносилац захтјева успио у 60% дијела свог Захтјева.

Конкурентијски савјет је утврдио да адвокати из Заједничке адвокатске канцеларије др. Алмин Даутбеговић и Санела Даутбеговић, као пуномоћници Подносиоца захтјева, у складу са одредбама члана 18. тачке 2. и 5. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката Федерације Босне и Херцеговине („Службени гласник ФБиХ“, бр. 22/04 и 24/04), имају право на надокнаду трошкова за састављање поднесака са чињеничним наводима које су били обавезни доставити по захтјеву Конкурентијског савјета и заступање на усменој расправи. Обзиром да су адвокати из Заједничке адвокатске канцеларије др. Алмин Даутбеговић и Санела Даутбеговић обавезници пореза на додатну вриједност (ПДВ), обрачунати трошкови се увећавају за износ ПДВ-а.

Подносци и радње који су прихваћени за обрачун трошкова су сљедећи: 1) Састављање Захтјева за покретање поступка за примљеног дана 30.07.2020. године под бројем: УП-02-26-3-024-1/20, 2) Заступање на усменој расправи одржаној 30.03.2020. године, записник број: УП-02-26-3-024-32/20, 3) Поднесак од 08.04.2021. године (достављања изјашњења на питања са усмене расправе), примљен дана 09.04.2021. године под бројем: УП-02-26-3-024-36/20.

У обрачун трошкова поступка пуномоћника Подносиоца захтјева нису узети у обзир поднесци који су самоиницијативно подношени, с обзиром да се ти трошкови не могу сматрати неопходним и оправданим трошковима.

У складу са наведеним одредбама члана 18. тачке 2. и 5. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката Федерације Босне и Херцеговине, обрачунати трошкови пуномоћника Подносиоца захтјева, који се односе на укупно три (3) радње, од тога два (2) поднеска и једно (1) заступање на усменој расправи, износе 1.937,50 КМ, увећано за ПДВ 2.266.88 КМ. Обзиром на проценат дијела у којем Подносилац захтјева није успио у предметном поступку, а који износи 60%, обрачунати и признати трошкови поступка пуномоћника Подносиоца захтјева износе 1.360,13 КМ са ПДВ-ом, плус трошкови административне таксе на Захтјев од 1.000,00 КМ, што укупно износи 2.360,13 КМ.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 10. диспозитива овог Рјешења.

12. Административна такса

Подносилац захтјева на ово Рјешење у складу са чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка г) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом („Службени гласник БиХ“, број 30/06, 18/11 и 75/18) је обавезан платити административну таксу у износу од 1.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

У складу са одредбом члана 3. став 2. тачка б) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкуренијским савјетом, Подносилац захтјева након извршене уплате је дужан уплатницу као доказ о извршеној уплати административне таксе доставити Конкуренијском савјету, прије достављања Рјешења.

Уколико Подносилац захтјева не изврши уплату административне таксе, Конкуренијски савјет ће покренути поступак принудне наплате по процедури која је прописана чланом 18. Закона о административним таксама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 и 3/10).

Имајући у виду наведено, Конкуренијски савјет је одлучио као у тачки 11. диспозитива овог Рјешења.

13. Поука о правном лијеку

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједник

Др Стјепо Прањић